

یکی از دغدغه‌ها و مشکلات سازمان‌های بیمه‌ای نداشتن آگاهی و یا اطلاعات ناکافی کسانی است که از خدمات این سازمان‌ها استفاده می‌کنند. استفاده از مشاوره کارشناسان بهترین راه برای رفع این مشکل و صرفه‌جویی در هزینه و وقت است. «پرسش» جایی است که شما می‌توانید سوالات مرتبط با بیمه، حقوق و مقررات کار و همچنین مشکلاتی که امکان دارد جریان مراجعه به شعب تأمین اجتماعی یا آن‌رو به‌رو شده‌اید را با مشاوران هفته‌نامه آتی‌نو در میان بگذارید و پاسخ آن را در همین صفحه بخوانید. برای این منظور می‌توانید سوالات خود را از طریق ایمیل porsesh.11@gmail.com برای ما ارسال کنید و یا به آدرس دفتر نشریه که در شناسنامه صفحه آخر قید شده است، بفرستید.

● محمد حسین قشقای ●

● کارشناس تأمین اجتماعی ●

با گسترش مناطق آزاد و ویژه اقتصادی در کشور موضوع وضعیت و شرایط کاری و بیمه‌ای کارگران و کارکنان این مناطق از مسائل مهم و درخور توجهی شده اما متأسفانه به این مقوله مهم در این مناطق عنایت لازم نشده است. طی سال‌های گذشته ۲۰ منطقه آزاد و ویژه اقتصادی در کشور ایجاد شده و بررسی انضمام ۱۹ منطقه دیگر، در هیئت دولت و مجلس شورای اسلامی در حال بررسی است. شکی نیست که هدف از ایجاد مناطق آزاد تجاری و اقتصادی برای سهولت امر تولید و تجارت و اشتغال زایی بیشتر بوده است تا زمینه را برای رشد اقتصادی و تولیدی فراهم سازد. ولی این موضوع نباید موجب اختلال در مناسبات کاری و بهره‌کشی از نیروی کار و اجحاف به کارگر شود. مقوله حق و حقوق کارگر از مبادی و مبانی اولیه هر نظام اقتصادی و تولیدی است و رشد و توسعه بدون در نظر گرفتن رفاه و امنیت خاطر نیروی کار رشدی ناموزون و بی‌فواره خواهد بود.

صرف‌نظر از میزان موفقیت و یا عدم موفقیت این مناطق در نیل به اهداف تعیین شده، متأسفانه این مناطق در موضوع اشتغال و بهره‌وری کار توفیق چندانی نداشته و در مواقعی در زمینه حفظ و تأمین منافع کارگران نیز به کژراهه رفته‌اند. در قوانین و مقررات این مناطق، کارگاه‌ها و کارخانجات و کلیه فعالیت‌های اقتصادی در مناطق آزاد از شمول قانون کار خارج شده و مقررات ویژه‌ای در این خصوص برای این مناطق به تصویب رسیده است. در این نوشتار سعی می‌شود به برخی از معایب و مشکلات حوزه کار و تأمین اجتماعی در مناطق آزاد به طور مختصر بپردازیم:

۱- مطابق مفاد ماده ۱۶ قانون تشکیل اداره مناطق ویژه اقتصادی (قسمت پنجم)، امور مربوط به اشتغال نیروی انسانی و روابط کار، بیمه و تأمین اجتماعی در این مناطق بر اساس مقررات مصوب و جاری در مناطق آزاد تجاری-صنعتی است. همچنین بر اساس ماده ۱۷ این‌نامه اجرایی قانون تشکیل و اداره مناطق ویژه اقتصادی، مناطق ویژه مشمول قانون کار نیستند و امور مربوط به روابط کار، قرارداد کار، شرایط کار و مراجع حل اختلاف آن‌ها بر اساس مقررات اشتغال نیروی انسانی در مناطق آزاد تجاری-صنعتی است. اول اینکه ایجاد چندگانگی در نظام کاری و تأمین اجتماعی در کشور با توجه به فرهنگ کار و بهره‌وری و شاخص‌های فرار از مقررات حمایت از افسار فرودست و کارگر و شرایط خاص کاری در کشور به هیچ وجه صلاح نیست و اقدام عاقلانه‌ای محسوب نمی‌شود. ایجاد خلل و گسست در بنیان‌های کاری جامعه زمینه را برای اضمحلال و فروپاشی بیشتر این سیستم فراهم می‌سازد. آن‌هایی که به جای توجه به موانع توسعه بسیار مهم‌تر در کشور فقط هزینه‌های ناشی از کار و بیمه را مانع اصلی رسیدن به رشد اقتصادی عنوان می‌کنند، خود را از توجه به واقعیات جامعه به غفلت گذرانند. موضوع حمایت‌های بیمه‌ای و تأمین اجتماعی در ایران قدمتی بیش از ۷۰ سال دارد و جا انداختن این نکته که تأمین اجتماعی برای تک‌تک افراد جامعه امری ضروری است به سستی صورت گرفته و تثبیت این فرهنگ در افسار مختلف از قبیل کارگران، کارفرمایان و صاحبان سرمایه و متولیان امر رفاه اجتماعی کار ساده‌ای نبوده و ایجاد خلل در این فرایند تدریجی، دشوار و طولانی، بی‌توجهی به دستاوردهای چند سئال کاری است و به سود هیچ کس نخواهد بود. بی‌توجهی به حمایت‌های تأمین اجتماعی در چارچوب مناسبات بیمه‌ای هیچ گونه منفعتی

برای دولت یا بنگاه‌های اقتصادی ندارد و فقط باعث تأخیر بحران و یا جابه‌جایی آن می‌شود. فقدان پوشش بیمه‌ای برای افراد در زمان اضطراب و نیاز گریبانگیر دولت و نهادهای حمایتی و خیریه دولتی می‌شود و خروج گروه‌ها یا مناطق مختلف از پوشش تأمین اجتماعی، اصل موضوع را تغییر نمی‌دهد.

۲- بر اساس ماده ۱۲ قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری-صنعتی جمهوری اسلامی ایران (مصوب ۱۳۷۲/۶/۷ مجلس شورای اسلامی) مقررات مربوط به اشتغال نیروی انسانی، بیمه و تأمین اجتماعی و صدور روادید برای اتباع خارجی موکول به تصویب آیین‌نامه آن توسط هیئت دولت شده است. هیئت‌وزیران نیز آیین‌نامه مربوط به این ماده را تحت عنوان «مقررات اشتغال نیروی انسانی، بیمه و تأمین اجتماعی در مناطق آزاد تجاری-صنعتی جمهوری اسلامی ایران» در تاریخ ۷۳/۲/۱۹ به تصویب رساند که به موجب ماده ۴۶ آن، سازمان هر منطقه آزاد مکلف شده، رأساً یا با مشارکت سازمان تأمین اجتماعی و یا شرکت‌های بیمه نسبت به تأسیس صندوق یا صندوق‌هایی به منظور ارائه خدمات درمانی، غرامت دستمزد ایام بیماری، بارداری، از کارافتادگی جزئی و کلی،

بازنشستگی، فوت و سایر موارد مربوط به کارکنان مشمول این مقررات در مناطق آزاد اقدام کند. در تبصره این ماده آمده است که سازمان تأمین اجتماعی می‌تواند به طور مستقل نیز نسبت به ارائه خدمات مختلف بیمه حسب مورد به شأغلان داخلی و خارجی واحدهای مستقر در مناطق آزاد بر اساس قوانین و مقررات تأمین اجتماعی اقدام کند. در ماده ۴۷ این آیین‌نامه مقرر شده است که آن دسته از کارگران شاغل در واحدهای واقع در مناطق آزاد که در گذشته مشمول قانون تأمین اجتماعی بوده و به سازمان تأمین اجتماعی حق بیمه پرداخته‌اند و نیز کارگران مشمول مقررات این تصویب‌نامه که به صندوق حق بیمه داده‌اند سوابق آن‌ها محفوظ است و می‌توانند سوابق خود را به اشتغال بعدی منتقل سازند.

در این خصوص نکات زیر قابل تامل است:

■ مقررات مناطق آزاد در رابطه با بیمه کردن کارگران سکوت اختیار کرده و قوانین و مقررات موجود وضعیت بیمه و تأمین اجتماعی کارکنان مناطق آزاد را به روشنی مشخص نکرده و در این زمینه هنوز ابهامات زیادی باقی مانده است. ابهامات موجود با وجود چندین سالی که از تشکیل مناطق آزاد گذشته، هنوز هم گریبانگیر

مسئولان منطقه‌ای است. به طوری که هم واحدهای اداری سازمان تأمین اجتماعی و هم کارکنان و کارخانجات بخش خصوصی تکلیف خود را در ارتباط با بیمه کارکنان به درستی نمی‌دانند. اینکه بیمه برای کارکنان این مناطق اختیاری است یا اجباری کاملاً روشن نیست.

■ در ماده ۴۶ به ورود موسسات و شرکت‌های خصوصی به عرصه بسیار مهم تأمین اجتماعی که در حد بسیار زیادی یک موضوع امنیت اجتماعی است، اشاره شده که با توجه به تجربه و پیشینه سازمان‌های بیمه‌ای در کشور و ور شکستگی‌های صندوق‌های بیمه‌ای، به لحاظ ساز و کار پیچیده و حساس تأمین اجتماعی، کار پسندیده‌ای نیست. لازم به توضیح است که برخی کشور‌های جهان که موضوع بیمه اجتماعی را به بخش خصوصی واگذار کرده و آن را به مناسبات بی‌ثبات اقتصاد خصوصی منتقل کرده‌اند پس از مدتی پشیمان شده و آن را به عرصه عمومی بازگردانده‌اند.

■ نبود مقررات و ضوابط جامع در حوزه کار و تأمین اجتماعی مناطق آزاد و ویژه یکی از مشکلات و کاستی‌های مقررات مربوطه است. متأسفانه این مقررات جامعیت و کفایت لازم را که از عناصر مهم یک نظام کامل اشتغال، کار و بیمه است، ندارند.

■ پرداخت می‌شود و حدود ۲۰۰ هزار تومان است. آیا این مربیان هم شامل بیمه می‌شوند یا خیر؟ هر میزان ساعت کار در روز، هفته یا ماهه مشمول پرداخت حق بیمه است، به ازای هر ۸ ساعت کار یک روز بیمه پرداخت می‌شود.

■ مدیر آموزشگاهی خصوصی هستیم. بعضی از مربیان آموزشگاه یک یا نهایتاً دو کلاس در هفته دارند که مجموع ساعت کاری آن‌ها نهایتاً ۳ ساعت در هفته می‌شود. حقوق آن‌ها بعد از پایان هر ترم،

■ آیا می‌توان حق بیمه سال‌های گذشته را پرداخت کرد تا وقفه و فاصله پر شود؟ اگر کارفرما حق بیمه را پرداخت نکرده باشد می‌توان به هیئت‌های حل اختلاف وزارت کار مراجعه کرد.

● شرح جدول شماره ۷۱ ●

● طرح: حمید رضا عبدالوند ●

کسی که به او آسیب زده یا به خانواده او بپردازد

۳- از سازه‌های ایرانی-ضمیمه اشاره طهرونی-زبانی

۴- از خواهران پروتته-وزیرین گردباد-وسيله شانه کردن و آراستن سر-چوب خوشبو

۵- میاج و جایز-متحرک-تقیض وفا

۶- ارمان‌ها-روزهای کسل کننده و تکراری-ناحیه‌ای صنعتی در آلمان

۷- اردوگاه فلسطینیان در بیروت غربی-از سایت‌های اینترنتی-کارش اتو

۸- کردن جامه و پارچه است

۹- واحد پول عراق-گاز مرداب-کلمه احترام

۱۰- حافظه-هنرپیشه مطرح سریال پایتخت-پدیده‌ای در کوهستان

۱۱- باقی‌مانده توانایی-از اهالی مطبوعات-بدترین شکل صادرات محصولات

۱۲- عدد سمرقمی-غمگین و افسرده-بنابر عادت-چله کمان

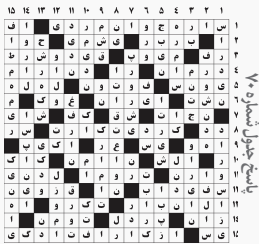
۱۳- سرزنش-جست‌وخیز-شونونده

۱۴- از انواع بیمه که شرکت بیمه در برابر دریافت حق بیمه مبلغ معینی

در تاریخ مشخص یا پس از فوت شخص بیمه‌گذار بپردازد-غلطت یون

هیدروژن در آب-شوره‌زار

۱۵- سازمانی که در دوران جنگ تحمیلی به عنوان قطب مهم درمانی، اجتماعی و اقتصادی تأثیری حیاتی بر افزایش توان دفاعی ایران داشت-ساز تهبایی

رزم: عید غدیر

افقی

۱- در معنای ساده به افزایش درآمد سرانه ملی گفته می‌شود-از سه رکن

اقتصاد کشور ایران

۲- سرزمین-دانه-واحد طول معادل سه فوت-آب در لسان عرب

۳- از غول‌های انرژی اروپا-همه‌پرسی-فیلمی از ژان لوک گدار فیلم‌ساز

فرانسوی محصول ۱۹۶۳

۴- از جمله فیلم‌های عباس کیارستمی-گروهی خونی-از ادات استفاده-گام

۵- جاشنی خورش فسفجان-جزیره‌ای بزرگ در جنوب یونان-پس از آمریکا بزرگ‌ترین

بازار بیمه‌ای جهان را در اختیار دارد و سهم بزرگی در بازار بیمه‌های عمر دارد

۶- الهه عشق در اساطیر یونان-از عشاق-احسان‌ها

۷- دشنام-آغوز-رئیس فدراسیون فوتبال

۸- خرس آسمانی-سامانه جدید بیمه‌ای سازمان تأمین اجتماعی برای پوشش

بیمه‌ای ایرانیان مقیم خارج از کشور و خارجیان مقیم ایران-پراکنده و متفرق

۹- اقامتگاه گردشگران-بقه آهاری-جمع نسج

۱۰- کوه یخ-اندروز-دشت، بیابان

۱۱- سمت چپ-همبازی ورزشی-هفت‌اختر

۱۲- بافت-ابریشم خام-نت وسط‌چه کسی؟

۱۳- اینار و گذشت فیلمی از اصغر فرهادی و نماینده ایران در اسکار-خشکید

۱۴- خط‌کش مهندسی-تیر از کمان در رشته-امر به آوردن-ثاثری از فیلیپ

سولر نویسنده فرانسوی

۱۵- از ادیان مهم با کتاب مقدس تورات-از مهم‌ترین عوامل برای دستیابی

به رشد اقتصادی پایدار و بالا

عمودی

۱- مرکز کشور چکمه-یکی از سه عامل مهم و اصلی‌ترین دلایل رشد اقتصادی ایران

۲- از مشاغل کارگری-باشگاهی در لایگ-پول یا مالی که مجرم باید به